MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 – 'S-GRAVENHAGE – TEL. 614941

AAN:
Harer Majesteits Buitengewoon
en Gevolmachtigd Ambassadeur
te
LUXEMBURG

Verzonden MEI 1972

Departementsonderdeel: Directie Integratie Europa Datum: 8 mei 1972

Onderwerp: Kenmerk: DIE-97156

Zoals reeds eerder van Nederlandse zijde werd aangekondigd ligt het in het voornemen van de Nederlandse regering om tijdig vóór het ministerieel overleg op 27 mei aanstaande, ter voorbereiding van de Europese topconferentie een nota bij de regeringen van de aan dit overleg deelnemende landen in te dienen over de institutionele versterking van de Europese Gemeenschap en de voortgang op het terrein van de politieke samenwerking. De tekst van een dergelijke nota werd zojuist door de Nederlandse ministerraad goedgekeurd. Alvorens haar bij de partners in te dienen wordt het dezerzijds op prijs gesteld het oordeel daarover te vernemen van de Belgische en Luxemburgse regering.

./. Ik moge U derhalve verzoeken de tekst die hierbij gaat te doen toekomen aan de Minister van Buitenlandse Zaken te Uwent met het verzoek zo spoedig mogelijk zijn opvattingen daarover te doen kenbaar maken.
Voor de goede orde wijs ik U erop dat, teneinde de nota voorwerp van beraad te maken tijdens het overleg op 27 mei a.s. zij uiterlijk 19 mei zal moeten worden aangeboden aan de verschillende regeringen.

Een exemplaar voor Uw archief zend ik U eveneens hierbij toe.

DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

P.S.: Ik moge U nog mededelen dat ik de heer Thorn een exemplaar zal overhandigen tijdens onze reis naar Mauritius

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING DATUM, KENMERK EN ONDERWERP TE VERMELDEN

1547-5-70

© NA, 2.05.313, Buitenlandse Zaken, blok 3, 1965-1974 (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 14275
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S01891

Renforcement institutionnel et progrès dans le domaine politique

I. Inleiding

1. De Nederlandse Regering wil in deze nota een bijdrage leveren tot de voorbereiding van de topconferentie. Zij beseft zeer wel dat de Staats- en regeringshoofden zich niet met alle aspecten van het vraagstuk van de renforcement institutionnel zullen kunnen bezighouden. Deze aspecten kunnen echter in het voorbereidend overleg aan de orde komen teneinde het trekken van algemene conclusies tijdens de conferentie zelf te vergemakkelijken.

In deze nota is getracht aan te geven welke wijzigingen en verbeteringen in de institutionele procedures en -structuur strikt nodig zijn om de Gemeenschap in staat te stellen haar steeds toenemende verantwoordelijkheid te dragen. De huidige institutionele structuur wordt hierdoor in wezen ongewijzigd gelaten. De regering wil er echter geen twijfel over laten bestaan dat Nederland met de unification van Europa aanzienlijk verder wenst te gaan dan in deze nota wordt voorgesteld. Zij beseft echter dat op die basis thans nog geen overeenstemming is te bereiken.

Aangezien de renforcement institutionnel en de economische en monetaire unie tijdens de topconferentie vermoedelijk als twee afzonderlijke onderwerpen zullen worden behandeld, is in deze nota geen rekening gehouden met de eisen die de totstandkoming van een dergelijke unie op institutioneel gebied zal stellen. Deze komen ongetwijfeld ter sprake bij de behandeling van de economische en monetaire unie. Hier moge worden volstaan met de Nederlandse stelling te herhalen dat deze unie niet te verwezenlijken is zonder een besluitvaardige centrale leiding; deze leiding zal op haar beurt door de europese volkeren alleen worden geaccepteerd als zij op deze leiding een voldoende democratische controle kan uitoefenen. Naar Nederlandse opvatting zullen derhalve voor de verwezenlijking van de economische en monetaire unie fundamentelere wijzigingen in de institutionele structuur moeten worden aangebracht dan in deze nota worden voorgesteld.

2. Op 1 januari 1973 zullen de verdragen van Rome 15 jaar van kracht zijn. Tevens zal op die datum de europese Gemeenschap met vier nieuwe leden worden uitgebreid. Ieder van deze gebeurtenissen rechtvaardigt op zichzelf reeds een bezinning op de institutionele structuur van de Gemeenschap:

a) Het EEG-verdrag is een zgn. traité-cadre, d.w.z. dat het slechts de grote lijnen aangeeft en het opvullen van deze lijnen overlaat aan de besluitvorming van de instellingen. De instellingen hebben zich sinds 1 januari 1958 met wisselend succes van deze taak gekweten en thans dient de vraag beantwoord te worden in hoeverre de institutionele structuur daarbij aan zijn doel heeft beantwoord en in welke mate de instituten opgewassen zijn tegen de taken die de Gemeenschap reeds heeft of haar nog in de voorzienbare toekomst wachten.

b) De uitbreiding met vier nieuwe leden stelt zware eisen aan de instituten. Procedures die jarenlang voor de Zes hebben gegolden zijn niet automatisch geschikt voor tien deelnemers, terwijl rekening dient te worden gehouden met de aanzienlijk grotere verantwoordelijkheid die de instellingen door de uitbreiding zullen krijgen. Tijdens de onderhandelingen over de toetreding heeft men volstaan met een technische aanpassing van de instellingen voorzover deze door de toetreding strikt nodig zal worden.
Alle regeringen waren van mening dat de toetredingsonderhandelingen geen geschikte gelegenheid waren voor een wijziging van de opzet van de verdragen op dit gebied. Bij een bezinning over de institutionele structuur kan echter de uitbreiding niet buiten beschouwing worden gelaten.

3. Bij een beschouwing van de werking van de instellingen over de afgelopen jaren kan als voornaamste punt van kritiek genoemd worden de uiterst langzame en gecompliceerde wijze waarop de besluiten in de Gemeenschap tot stand komen. Commissie-voorstellen worden vaak, zelfs wanneer zij in overleg met nationale deskundigen zijn opgesteld, na indiening bij de Raad opnieuw onderworpen aan een uitvoerig onderhandelingsproces in twee of drie stadia. Deze grondige voorbereiding voorkomt niet dat de ministers zich in de Raad vaak met punten van ondergeschikte betekenis moeten bezighouden, waardoor zij onvoldoende tijd overhouden voor problemen van werkelijk belangrijke aard.

Deze onbevredigende gang van zaken is niet alleen schadelijk voor de interne ontwikkeling van de Gemeenschap, maar verhindert haar ook een slagvaardig extern beleid te voeren. Naarmate de ontwikkeling voortschrijdt en aan de Gemeenschap meer verantwoordelijkheden worden gegeven, zal dit bezwaar zich meer doen voelen. De uitbreiding van de Gemeenschap geeft daaraan een extra dimensie.

Een tweede punt van kritiek betreft de wijze waarop de parlementaire verantwoordelijkheid voor het Europese beleid kan worden gerealiseerd. Dit hangt voor een gedeelte samen met de hierboven gesignaleerde gebreken aan het besluitvormingsproces, waardoor het niet altijd duidelijk is of de Commissie haar oorspronkelijk voorstel heeft gewijzigd dan wel de Raad daarvan met unanimiteit is afgeweken. Het valt echter niet te ontkennen dat de oorzaken dieper liggen en dat ook bij een strikte toepassing van de verdragsregels die betrekking hebben op het besluitvormingsproces, de parlementaire democratie niet in die mate in de Gemeenschap kan worden gerealiseerd als de meeste Lid-Staten en kandidaat-leden in eigen land gewend zijn.

Aan beide punten van kritiek zal in hoofdstuk II aandacht worden besteed in het licht van de verdere ontwikkeling van de Gemeenschap.

4. De renforcement institutionnel van de Gemeenschap zal in belangrijke mate kunnen worden bevorderd indien de Lid-Staten hun europese activiteiten zoveel mogelijk in de Gemeenschap concentreren. "Les Communautés européennes demeurent le noyau original à partir duquel l'unité européenne s'est développée et a pris son essor", verklaarden de Staats- en regeringshoofden in het communiqué van de Haagse Topconferentie. Wanneer na de uitbreiding een zeer groot gedeelte van het democratisch Europa in haar verenigd zal zijn, bestaat er des te meer aanleiding om de Gemeenschap als kern te gebruiken voor de verdere unification van Europa. Een proliferatie van comité's, organisaties enz. buiten de Gemeenschappen zal de energie, de mankracht en de financiën van de deelnemers te zeer versnipperen en de unification zeker niet ten goede komen. Hoe dit kan worden voorkomen wordt aangegeven in hoofdstuk III.

II. Renforcement institutionnel

1. Het besluitvormingsproces

In het algemeen kan men stellen dat de Lid-Staten bij de opstelling van het EEG-Verdrag voor de besluitvorming een zeker evenwicht hebben willen tot stand brengen tussen Raad, Commissie en Parlement. De Raad heeft volgens het verdrag, weliswaar in de regel het laatste, beslissende woord, maar hij is voor zijn besluiten afhankelijk van voorstellen van de Commissie en kan van deze voorstellen slechts met unanimiteit afwijken. Het Parlement kan een zekere invloed uitoefenen door middel van zijn adviezen, met name indien deze de Commissie ertoe brengen haar oorspronkelijke voorstel te wijzigen (artikel 149; zie daarnaast de nieuwe bevoegdheden van het Parlement t.a.v. de begroting).

In de praktijk is dit evenwicht echter grotendeels verloren gegaan. De Raad blijft afhankelijk van een Commissie-voorstel, maar wanneer dit voorstel er eenmaal is, wordt er vrijwel altijd van afgeweken. Zolang de hiertoe vereiste unanimiteit niet is bereikt, blijft het voorstel het object van moeizame onderhandelingen op verschillende

niveaus: werkgroepen, PV's en CSA en tenslotte de Raad. Aangezien de Raad vrijwel nooit tot stemming overgaat, bestaat er geen speciale aanleiding om het betrokken voorstel sneller aan de Raad zelf voor te leggen. Het resultaat is een groot aantal onafgedane voorstellen en belangrijke vertraging t.a.v. besluiten die voor de werking van de gemeenschappelijke markt van essentiële betekenis zijn.

Zelfs indien men het standpunt inneemt - hetgeen Nederland niet doet - dat in bepaalde gevallen de verdragsregels inzake de besluitvorming van de Raad niet kunnen worden toegepast, dan zal men moeten erkennen dat de thans algemeen toegepaste procedure onbevredigend en onnodig is.

Indien niet op korte termijn overeenstemming kan worden bereikt over het principiële verschil van mening dat hieraan ten grondslag ligt, dan zou toch een aantal maatregelen kunnen worden genomen om de nadelen tot een minimum terug te brengen en de werkmethode te verbeteren:

a) Commissievoorstellen kunnen aanzienlijk korter onderworpen worden aan ambtelijk overleg. Het is beter dat het comité van PV's de voorstellen zo spoedig mogelijk aan de Raad voorlegt, zodat op ministerieel niveau wordt beoordeeld of stemming mogelijk is. De Raad dient stemming regel te maken en geen uitzondering.

b) De Raad kan meer bevoegdheden aan de Commissie verlenen ter uitvoering van de regels die hij stelt (artikel 155). De Raad kan zich dan zelf tot de grote lijnen beperken.

Verdragswijziging

c) Indien de Raad niet binnen een bepaalde, nader vast te stellen periode tot een beslissing kan komen, zou de bevoegdheid aan het Parlement gegeven kunnen worden om, althans ten aanzien van maatregelen van wetgevende aard, een beslissing te nemen in overeenstemming met de voorstellen die de Commissie heeft gedaan, al dan niet gewijzigd in het licht van de besprekingen in de Raad.

(Alternatief: De Raad stelt zichzelf, op voorstel van de Commissie een bepaalde termijn om over een voorstel een beslissing te nemen. Indien deze termijn in belangrijke mate wordt overschreden kan de Commissie in overleg met het Parlement aan de Raad een nieuwe termijn voorstellen.)

2. Samenstelling van de Raad

De gedachte van de President van de Franse Republiek, gelanceerd tijdens een persconferentie dd. 21 januari 1971, omtrent "des ministres chargés spécialement des questions européennes" heeft - terecht - veel aandacht getrokken. De problemen die op europees niveau besproken moeten worden, zullen steeds talrijker worden en de bijeenkomsten van ministers dientengevolge eveneens. Dit vereist bepaalde voorzieningen teneinde te voorkomen dat de werking van de regeringen der Lid-Staten wordt ontwricht.
De vraag in hoeverre het gewenst en mogelijk zou zijn om, zoals de President heeft gesuggereerd, deze ministers voor Europese zaken dans une phase ultime niet langer deel te doen uitmaken van de nationale regeringen moge hier verder buiten beschouwing worden gelaten. Dit geldt evenzeer voor de vraag of zij eens de basis voor een europese regering zouden kunnen vormen.

Teneinde de vraag te kunnen beantwoorden in hoeverre er in de huidige institutionele structuur plaats is voor dergelijke ministers dient nader ingegaan te worden op de thans gevolgde praktijk. De Raad van Ministers vergadert in wisselende samenstelling. Het belang van de te behandelen materie brengt nu eenmaal met zich mee dat verschillende vakministers problemen vallende onder hun competentie soms zelf in Brussel moeten behandelen. Zij zijn anders niet in staat de verantwoordelijkheid voor de aan hen toevertrouwde taak te dragen. Verwacht moet worden dat ministers voor Europese zaken, evenmin als de ministers van Buitenlandse Zaken, de taak van de ministers van Landbouw,

Financiën en Economische Zaken enz. geheel zullen kunnen overnemen. Zij zouden dan een soort super-ministers moeten zijn waarvoor in de meeste Lid-Staten geen plaats is.

De vraag blijft dan nog of de ministers voor europese zaken de taak van de ministers van Buitenlandse Zaken in de "algemene" Raad zouden kunnen overnemen. Het valt niet te ontkennen dat het lidmaatschap van de Raad voor deze ministers een zware belasting is. Ook zij hebben echter hun eigen verantwoordelijkheid en zullen dientengevolge bepaalde europese problemen zelf moeten behandelen en beslissen. Voorzover dit echter niet strikt nodig is, zouden zij zich kunnen doen vervangen door aan hun ministerie verbonden ministers of staatssecretarissen, speciaal belast met europese zaken. Deze zouden frekwenter (eventueel zelfs wekelijks) kunnen vergaderen dan aan de ministers van Buitenlandse Zaken mogelijk is en wellicht ook de taak van de vakministers enigszins kunnen verlichten. De Raad samengesteld uit bewindslieden voor Europese zaken zou in dezelfde mate besluiten moeten kunnen nemen als in andere samenstelling. Voorkomen dient te worden dat de ministers of staatssecretarissen voor europese zaken een positie tussen ministers en Permanent Vertegenwoordigers zouden gaan innemen en daardoor het besluitvormingsproces alleen maar verder zouden verzwaren. Evenmin zouden zij <u>in de plaats van</u> de Permanent Vertegenwoordigers kunnen komen.

Het bovenstaande is uiteraard slechts mogelijk indien de meeste Lid-Staten tot de aanwijzing van een dergelijke bewindsman zouden overgaan.

3. Functionnering van de Raad

Hieronder worden nog enkele praktische suggesties voor een beter functionneren van de Raadszittingen besproken:

a) Ondanks de gewoonte om halfjaarlijkse programma's met data voor de (algemene) Raad vast te stellen, blijkt het herhaaldelijk moeilijkheden op te leveren data te vinden waarop alle betrokken ministers aanwezig kunnen zijn. Aangenomen mag worden dat dit probleem nog moeilijker wordt op te lossen wanneer de Gemeenschap is uitgebreid. Voorgesteld wordt te streven naar vaststelling van een uniforme dag in de week waarop de regeringen van de Lid-Staten hun kabinetszittingen houden. Dit zal zowel het vinden van data voor Raadszittingen bevorderen als kunnen bijdragen tot gelijktijdige vaststelling van de standpunten die de Lid-Staten en de Raad zullen innemen. Hierdoor kan de besluitvorming worden versneld.

b) Een Raad van Zes (binnenkort Tien) ministers- of meer, indien meerdere ministers per land aanwezig zijn - dient zich te beperken tot de hoofdpunten van beleid en dient zo nodig te kiezen uit enkele contrete alternatieven. Deze instelling is niet geschikt voor het bespreken van punten van detail, laat staan voor het redigeren van teksten. Indien de Raadsleden echter sneller beslissingen moeten nemen, zullen zij zich daarop beter moeten kunnen voorbereiden dan thans het geval is. Daarom wordt voorgesteld dat het comité van PV's, behoudens in gevallen van uiterste noodzaak, minstens een week vóór een Raadszitting de voorbereiding daarvan beëindigt, opdat de dossiers kunnen worden samengesteld en de Raadsleden de gelegenheid krijgen deze te bestuderen.

4. Het Parlement

Het is duidelijk dat het probleem van de parlementaire verantwoordelijkheid aanzienlijk eenvoudiger zou zijn te regelen indien er een ware europese regering zou bestaan. Dit wil echter niet zeggen dat verbeteringen niet mogelijk zouden zijn zolang dit niet het geval is. De verdragswijzigingen t.a.v. de parlementaire bevoegdheiden bij de goedkeuring van de begroting hebben dit reeds bewezen. Ook op andere terreinen zijn verbeteringen mogelijk, zoals uit het onderstaande moge blijken.

Alvorens de bevoegdheden nader te bezien, dient eerst de samenstelling van het Parlement te worden besproken. De conferentie van Staats- of Regeringshoofden zou zeker de belangstelling bij de bevolking van de Lid-Staten voor de europese unification in belangrijke mate doen herleven indien zij zou besluiten vóór welke datum de Raad van de Gemeenschappen overeenkomstig artikel 138 van het EEG-verdrag de bepalingen voor rechtstreekse verkiezingen zou dienen vast te stellen. Afgezien van het psychologisch effect zou daarmee tevens voorkomen kunnen worden dat sommige Lid-Staten wèl en andere niet zullen overgaan tot een nationale regeling voor rechtstreekse verkiezing van de leden van het Europees Parlement uit hun land.

Voor wat de bevoegdheden betreft, dient er allereerst op gewezen te worden dat de Raad op 22 april 1970, bij de ondertekening van het Verdrag houdende wijziging van enkele bepalingen op begrotingsgebied van de europese verdragen kennis genomen heeft van het voornemen van de Commissie om uiterlijk binnen twee jaar voorstellen in te dienen over de bevoegdheden van het Parlement. De Raad besloot, overeenkomstig de procedure van artikel 236 van het Verdrag deze voorstellen te onderzoeken "in het licht van de besprekingen die in de Parlementen van de Lid-Staten zullen hebben plaats gevonden, van de ontwikkeling van de europese situatie en van de institutionele problemen die worden gesteld door de uitbreiding van de Gemeenschap".

In afwachting van de voorstellen van de Commissie kunnen reeds de volgende suggesties worden gedaan:

a) Het moet voor het Parlement in hoge mate onbevredigend worden geacht dat zij op de samenstelling van de Europese Commissie, welke instelling in de eerste plaats de "interlocuteur" van het Parlement is en waarvan zij de leden zelfs door middel van een motie tot aftreden kunnen dwingen, geen enkele invloed kunnen uitoefenen. Het moet gewenst worden geacht dat deze invloed alsnog aan het Parlement wordt gegeven, waarvoor verschillende procedures denkbaar zijn.

Verdragswijziging

Eén daarvan zou zijn dat bij algehele vernieuwing de benoeming van de leden van de Commissie door de regeringen eerst van kracht wordt nadat het Parlement zich daarvoor positief heeft uitgesproken, of binnen een bepaalde termijn geen uitspraak heeft gedaan.

(Alternatief: Eén daarvan zou zijn dat bij een algehele vernieuwing van de Commissie de vertegenwoordigers van de regeringen der Lid-Staten eerst overgaan tot benoeming van de leden der Commissie nadat zij over de voorgenomen samenstelling het Parlement hebben gehoord.)

b) In de loop der jaren zijn reeds ettelijke pogingen ondernomen om meer gewicht te geven aan de adviezen die het Parlement uitbrengt t.a.v. de voorstellen die de Commissie aan de Raad voorlegt (b.v. motivering door de Raad waarom van de adviezen wordt afgeweken). Het blijft echter onbevredigend dat uiteindelijk de Raad in zijn besluitvorming de adviezen van het Parlement geheel kan negeren. Voor wat maatregelen van wetgevende aard betreft is hierin - ook in de bestaande institutionele structuur van de Gemeenschap - wel

degelijk verbetering te brengen. Met name kan gedacht worden aan het volgende. De bestaande regelingen voor de consultatie van het Parlement worden gehandhaafd.

Verdragswijziging

Hieraan wordt echter toegevoegd dat nader te omschrijven besluiten van wetgevende aard die uiteindelijk de goedkeuring van de Raad kunnen wegdragen, indien deze afwijken van het door het Parlement gegeven advies, opnieuw aan het Parlement worden voorgelegd. Zij worden slechts van kracht nadat het Parlement daaraan binnen een bepaalde termijn zijn goedkeuring heeft gehecht of zich van een uitspraak heeft onthouden.

(Alternatief: De Raad maakt het zich echter tot een gewoonte om de tekst van nader te omschrijven besluiten van wetgevende aard,indien de Raad hierin wil afwijken van het door het Parlement gegeven advies, opnieuw voor advies aan het Parlement te zenden alvorens daarover definitief te beslissen.)

c) Akkoorden inzake de associatie van een derde land met de EEG worden door de Raad gesloten na raadpleging van het Europees Parlement. De Raad heeft artikel 238 van het EEG-Verdrag altijd zó toegepast dat de raadpleging van het Parlement plaatsvindt na de ondertekening van dergelijke verdragen. De "sluiting" geschiedt daarna in de vorm van een Raadsbesluit. Teneinde tegemoet te komen aan het bezwaar van het Parlement dat op deze wijze de raadpleging onvoldoende gewicht krijgt, wordt sinds 1964 de zgn. procedure-Luns toegepast, welke alsvolgt verloopt:

"Avant le début des négociations en vue d'une association d'un pays tiers à la Communauté, un débat peut intervenir à l'Assemblée. Au cours des négociations, des contacts étroits sont maintenus entre la Commission et les commissions parlementaires compétentes. Lorsque

les négociations aboutissent, mais avant la signature de l'accord, le Conseil ou son représentant informe, d'une manière confidentielle et officieuse, les commissions compétentes de l'Assemblée de la substance de l'accord".

Hoewel op deze wijze de informatie van het Parlement over het verloop en het resultaat van de onderhandelingen beter wordt verzekerd, blijft bovengenoemd bezwaar van het Parlement inzake het gewicht van de consultatie in wezen bestaan.

Verdragswijziging:

Daarom wordt voorgesteld de consultatie van het Parlement te vervangen door het recht van het Parlement om associatieakkoorden goed te keuren alvorens deze van kracht worden.

(Alternatief: Daarom wordt voorgesteld de consultatie van het Parlement te doen plaatsvinden vóór de ondertekening).

De procedure-Luns zou toegepast kunnen worden op akkoorden met derde staten of internationale organisaties welke niet op artikel 238 zijn gebaseerd.

III. Progrès dans le domaine politique

De ministers van Buitenlandse Zaken hebben in hun rapport dd. 20 juli 1970, ter uitvoering van paragraaf 15 van het communiqué van de Haagse Topconferentie aangekondigd dat zij hun werk "sur la meilleure manière de réaliser des progrès dans le domaine de l'unification politique" zullen voortzetten en een tweede rapport zullen uitbrengen. De Ministers geven van deze toekomstige taak de volgende omschrijving (deel III, paragraaf 2):

"Ces travaux porteront également sur l'amélioration de la coopération en matière de politique étrangère et sur la recherche de nouveaux domaines dans lesquels des progrès pourraient être réalisés. Ils devront tenir compte de ceux qui seraient entrepris dans le cadre des Communautés européennes notamment en vue d'en renforcer les structures et de les mettre ainsi en mesure, si cela apparaissait nécessaire, de répondre de manière satisfaisante à l'accroissement et au développement de leurs tâches."

Hierin wordt terecht een nauwe band gelegd tussen de activiteiten van de ministers van Buitenlandse Zaken t.a.v. de unification politique en de werkzaamheden in het kader van de Europese Gemeenschappen, met name ook op institutioneel gebied. De reeds in de inleiding geciteerde uitspraak van de Haagse Topconferentie, dat de Gemeenschappen de noyau van het europese eenwordingsproces blijven, dient hierbij leidraad te zijn.

De huidige samenwerking op het gebied der buitenlandse politiek heeft reeds enige banden met de Gemeenschap: het land dat het voorzitterschap van de Raad van de Gemeenschap bekleedt, doet dit eveneens in het kader van de politieke consultaties; de Commissie neemt deel aan het overleg voorzover de consultaties "entraînent des effets sur les activités des communautés européennes" en er vindt tweemaal per jaar een colloque plaats tussen de ministers en de politieke commissie van het Europees Parlement. De voornaamste band met de Gemeenschap wordt echter gevormd door de identiteit van het lidmaatschap en door het feit dat de politieke consultaties voor een groot gedeelte hun belang ontlenen aan dit gemeenschappelijk lidmaatschap en met name gebruikt worden om de aspecten van buitenlands politieke aard te bestuderen van sommige problemen waarover de instellingen van de Gemeenschap zich

hebben uit te spreken. Het valt niet te loochenen dat de landen buiten de Gemeenschap in toenemende mate in hun relaties met de Lid-Staten van de Gemeenschap rekening houden met dit lidmaatschap. Omgekeerd zullen de Lid-Staten deze factor in dezelfde mate van invloed moeten doen zijn op hun politiek tegenover de derde landen.

Het zou dan ook zowel om principiële als praktische redenen onverstandig zijn bij een eventuele verdere institutionalisering van de politieke consultaties hiermee geen rekening te houden. Een ontwikkeling onafhankelijk van de instellingen van de Gemeenschap zal de noodzakelijke wederzijdse beïnvloeding van beide vormen van unification moeilijker maken en de gemeenschappelijke doelstelling, te weten de unification van Europa eerder schaden dan bevorderen. Indien men bij de verdere institutionalisering niet een zo nauw mogelijke band met de bestaande Europese instellingen wil scheppen, kan men er beter in het geheel niet toe overgaan. Over de modaliteiten van een dergelijke band kan nader worden gesproken.

Het bovenstaande geldt mutatis mutandis evenzeer voor andere vormen van samenwerking die zich tussen de Lid-Staten (en aanstaande leden) van de Gemeenschap ontwikkelen. Er is thans een zekere tendens merkbaar om bepaalde nieuwe activiteiten buiten de Gemeenschapsinstellingen te entameren. Uiteraard dient ieder geval op zijn eigen merites te worden beschouwd, maar in het algemeen kan worden gesteld dat inpassing in de Gemeenschapsinstellingen zo veel mogelijk moet worden bevorderd. Hiertoe kunnen de Europese verdragen ruim worden uitgelegd, waarbij met name gebruik kan worden gemaakt van artikel 235 van het EEG-Verdrag. Mocht dit geen uitkomst bieden, dan zouden nieuwe verdragen gesloten kunnen worden die aan de Gemeenschappen additionele taken opdragen. Op deze wijze wordt verzekerd dat voor de uitvoering van deze taken dezelfde procedures worden gevolgd die, hoewel nog gebrekkig, toch reeds hun grote nut voor de Europese eenwording hebben bewezen. In het bijzonder dient het Hof van Justitie te worden belast met de rechtmatigheidscontrole van de uitvoering en toepassing, alsmede met de uniforme interpretatie van de nadere verdragen.